

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

Competencies Of School Administrators in the 21st Century Affecting School Administration

Effectiveness in Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

จณิสตา บุญนา¹ ดร.สุมัทธนา หาญสุริย์² ดร.ปิญโญ ทองเหลา³

Chanitta Bunnati¹ Dr.Sumatthana Hansuri² Dr.Pinyo Thonglao³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์และหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 343 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน จำนวน 180 คน และครูผู้สอน จำนวน 108 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าอำนาจจำแนก 0.533 – 0.926 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.909 แบบสอบถามด้านประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนก 0.880 – 0.944 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.963 และแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางพัฒนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ F – test ชนิด Independent samples การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด
3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course Teacher in Master of Education Program in Educational Administration and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ผู้อำนวยการชำนาญเชี่ยวชาญ โรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

³Director Senior Professional Level Kutbak Pathana Suksa School Under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: จณิสตา บุญนา, janistasehun@gmail.com

รับเมื่อ 12 มีนาคม 2567 แก้ไข 23 เมษายน 2567 ตอรับ 25 เมษายน 2567

5. ความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xyt} = 0.643$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 47.50 และมีความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.24114

7. แนวทางพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน มีจำนวน 3 ด้าน คือ 1) การสื่อสารและการจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารข้อมูลชัดเจน สร้างความเข้าใจตรงกันและสามารถกระตุ้นการปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย 2) การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรในการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และ 3) การบริการองค์กรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการปรับตัวและมีความยืดหยุ่นเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวหน้ายุคศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, determine the relationship, and identify the predictive power of competencies of school administrators in the 21st century affecting school administration effectiveness in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon. The sample group, obtained through multi-stage random sampling, consisted of 45 school administrators, 180 head departments and 108 teachers working under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon in the academic year 2023, yielding a total of 343 participants. The Krejcie & Morgan table was also applied for determining the sample size. The tools for data collection were two sets of 5 – point scale questionnaires. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, F – test in One – Way ANOVA, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. The competencies of school administrators in the 21st century in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon were overall at the highest level.
2. The school administration effectiveness in the 21st century in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon were overall at the highest level.
3. The competencies of school administrators in the 21st century in in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon as perceived by participants with positions, school sizes, and work experience, were no difference.
4. The school administration effectiveness in the 21st century in in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon as perceived by participants with positions, school sizes, and work experience, were no difference.
5. The competencies of school administrators in the 21st century and the school administration effectiveness had a positive relationship at the moderate level ($r_{xyt} = 0.643$) with the .01 level of significance.

6. The competencies of school administrators in the 21st century could predict the school administration effectiveness with the .01 level of significance, with the predictive power of 47.50 percent and the standard error of estimate of ± 0.24114 .

7. The research has suggested guidelines for developing competencies of school administrators in the 21st century in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon comprising three aspects: First, Community and Motivation (X_5), school administrators should be able to communicate effectively, build mutual understanding and motivate others to achieve the goals. Second, Teamwork (X_2), school administrators should encourage teachers to collaborate in order to improve operational efficiency. Third, Organization Administration Keeps up with Changes (X_4), school administrators should be adaptable and flexible to drive their organizations to keep up with the 21st century.

Keywords: Administrative Factors, Teacher Competencies in the 21st Century.

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง สังคม วิทยาศาสตร์การสื่อสาร การคมนาคม รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้มนุษย์จำเป็นต้องพัฒนาตนเองและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ การจัดการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันในสังคมโลก ล้วนมาจากมนุษย์ทั้งสิ้น การจัดการศึกษาที่ดีจะส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่กำหนดทิศทางและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษากำหนดนโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ผู้บริหารต้องมีสมรรถนะในการบริหารงานที่โดดเด่น มีทักษะทางปัญญาสูง บริหารการศึกษาอย่างมืออาชีพ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งการบริหารสถานศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีการปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้คุณลักษณะ ทักษะ และเจตคติ ที่ก่อให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และปรับระบบการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (ศิรินาถ ทับทิมใส, 2564, หน้า 30)

ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน เป็นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนที่ดำเนินงาน ทั้งด้านบริหารและการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนนับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดที่จะพาสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงานกับครูในโรงเรียน อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งการบริหารโรงเรียนนั้นประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย การที่บุคคลผู้บริหารให้การสนใจให้บุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพสูงสุด จนไปถึงการประเมินผลโดยสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, 2560, หน้า 176)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการจัดการศึกษาชาติและนโยบายการศึกษาของรัฐ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการบริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
6. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน
7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

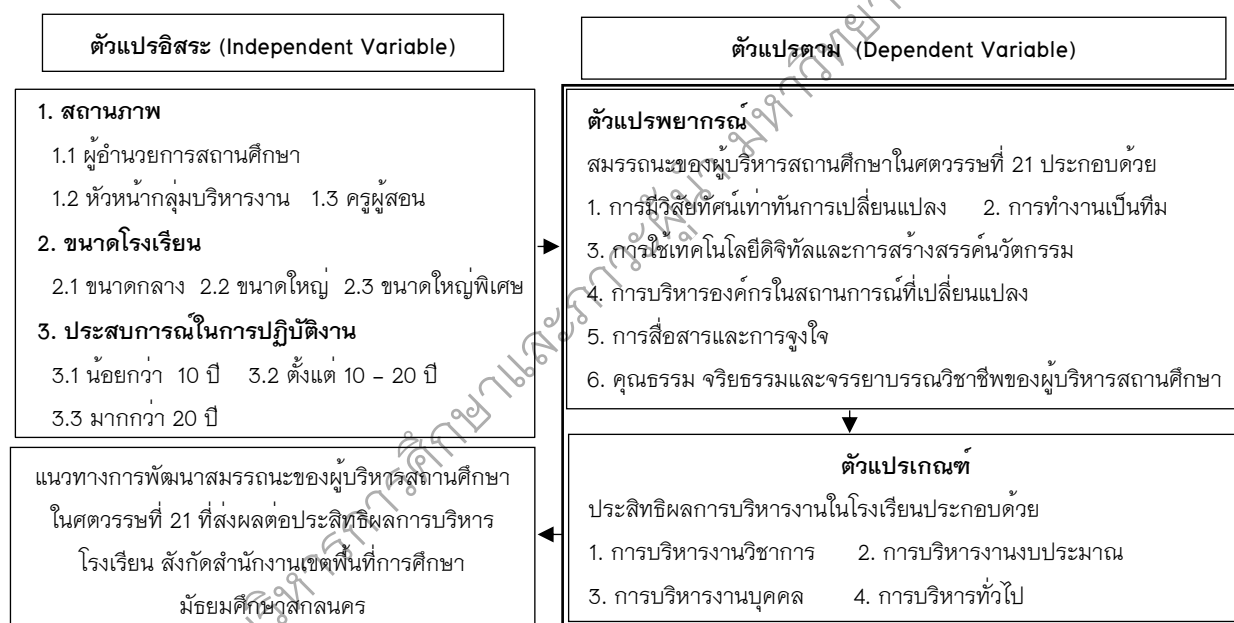
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,281 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 136 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน 180 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,965 คน จากทั้งหมด 45 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 343 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 45 คน หัวหน้ากลุ่ม บริหารงาน จำนวน 180 คน และครูผู้สอน จำนวน 118 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 45 – 48)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's 5 rating scale) จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.533 – 0.926 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.909 และประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.88027 – 0.944 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.963

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 343 ฉบับ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าอำนาจพยากรณ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน โดยรวมมาพิจารณา ถ้าพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านใดมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน แล้วผู้วิจัยจะนำด้านดังกล่าวไปสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อไป

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นไว้เป็นกรอบในการสนทนา เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการหาแนวทางการพัฒนา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการนำเสนอเป็นรายข้อเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xyt} = 0.643$)

6. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การสื่อสารและจูงใจ (X_5) การทำงานเป็นทีม (X_2) การบริหารองค์กรในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (X_4) ได้ร้อยละ 47.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .24114$

7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การสื่อสารและการจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารข้อมูลชัดเจน สร้างความเข้าใจตรงกันและสามารถกระตุ้นการปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย (X_5) 2) การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรในการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (X_2) 3) การบริหารองค์กรในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (X_4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผน มีกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัว และมีความยืดหยุ่นเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวหน้าในยุคศตวรรษที่ 21

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ทักษะ และคุณลักษณะในการบริหารโรงเรียนให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการบุคคลากรให้ร่วมมือกันพาองค์กรมุ่งสู่ผลสำเร็จที่ตั้งไว้ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง หรือแนวทางสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่มีความชัดเจน ในการพัฒนาองค์กรที่เป็นรูปธรรมเป็นที่ยอมรับและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 26 – 30) ได้เสนอว่า ผู้บริหารที่ได้นั้นต้องมีคางามรู้ ความสามารถในการนำสถานศึกษานั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จซึ่งความสามารถนั้นก็คือสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสมรรถนะนั้นจะเป็นความสามารถในการประยุกต์หลักการ และเทคนิคต่าง ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ที่ปฏิบัติจริง รวมถึง เจตคติ ความรู้ ทักษะ ของแต่ละบุคคลที่สามารถสังเกตได้ด้วยการมอง โดยสามารถประเมิน พัฒนาและยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นได้ตามความต้องการ

2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีกระบวนการจัดการบริหารงานโรงเรียน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานงบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบ สามารถตรวจสอบ กำกับ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมให้เหมาะแก่การเรียนรู้ตลอดเวลา กำหนดแนวทางในการทำงานอย่างชัดเจนในแต่ละหน้าที่ตามความสามารถของบุคลากร ส่งเสริมพัฒนาเสริมสร้างกำลังใจอย่างเหมาะสม มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นตรงตามบริบทของท้องถิ่น มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2560, หน้า 176) ที่เสนอว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะพาสถานศึกษาให้เป็นไป

ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งการบริหารโรงเรียนนั้นประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีความบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย การที่บุคคลผู้บริหารใช้การจูงใจให้บุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้โอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพสูงสุดจนไปถึงการประเมินผลโดยสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความแตกต่างกัน พบว่า

3.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องมีบทบาทหน้าที่ ความรู้ ความสามารถของการบริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้บริหารที่ก้าวทันเทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารงาน สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐธิดา มีจันทร์ (2562, หน้า 30) ได้กล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหารมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรทุกประเภทเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีมจะทำให้เกิดการพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยน ประสิทธิภาพระหว่างกันซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะให้เกิดขึ้นในบุคคลและองค์กร จึงเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากการปฏิบัติงานที่มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาสมรรถนะหรือ การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร

3.2 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานคุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและมีบทบาทสนับสนุนส่งเสริมพัฒนา ควบคุมความประพฤติ และการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะเหมาะสมกับมาตรฐานตำแหน่ง จึงได้กำหนดสมรรถภาพของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560, หน้า 10) ได้กำหนดสมรรถนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก หมายถึง ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่บุคลากรจำเป็นต้องมีเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

3.3 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาถือเป็นตำแหน่งที่สำคัญที่จะนํานโยบายด้านการศึกษาทุกระดับไปปฏิบัติ รัฐจึงให้ความสำคัญตั้งแต่ระบบการสรรหาเพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ และประสบการณ์ที่เหมาะสมในการเข้าสู่ตำแหน่งบรรจุและแต่งตั้งให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการศึกษาและขับเคลื่อนคุณภาพของสถานศึกษาที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 47 – 49) ได้เสนอว่าผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่มีอุดมการณ์และมีแนวทางการพัฒนาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้งสามารถกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เลือกใช้ทฤษฎีหลักการและกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาคและภูมิสังคม สามารถบริหารวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาหลักสูตรและบริหารจัดการการเรียนการสอนในแนวทางใหม่ได้ สามารถปฏิบัติการประเมินและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อุทิศตนพัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา

4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการดำเนินงานภายในโรงเรียนอย่างมีระบบ มีแบบแผนการดำเนินงานอันแสดงถึงลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงานที่เป็นกระบวนการ การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้องเหมาะสมการมีแผนการควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลงานที่ชัดเจน ตามลักษณะของงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) งานด้านบริหารวิชาการ 2) งานด้านบริหารงบประมาณ 3) งานด้านบริหารบุคคล และ 4) งานด้านบริหารทั่วไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ดีท่าโพธิ์ (2564, หน้า 187) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายและบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายและบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าจะเป็น โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการบุคคลากร มีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ สร้างความร่วมมือกันพ้องศรัทธามุ่งสู่ผลสำเร็จที่ตั้งไว้ สามารถแสดงบทบาทผู้นำได้อย่างสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรอนงค์ เทียบอุดม (2565, หน้า 187) ได้ทำการศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารบริหารงานตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของดวงสิทธิ์ พรหมมา (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ค่าสัมประสิทธิ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) กับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน (Y) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xyt} = 0.643$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ผู้บริหารมีความสามารถ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ มโนทัศน์แรงจูงใจในการทำงาน มีการพัฒนาวิชาชีพทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ สามารถเลือกเน้นสนใจสิ่งที่เป็นความสำคัญและเป็นค่านิยมของสถานศึกษา มีหลักการ แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถและการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรใน

องค์กรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และความร่วมมือ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมและ
สมรรถนะทางเทคโนโลยี โดยการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน
ใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผนบริหารจัดการ สอดคล้องกับเกรียงไกร แสนสุข (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง
สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์
ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .762

6. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน
ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การสื่อสาร
และจูงใจ (X_5) การทำงานเป็นทีม (X_2) การบริหารองค์กรในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (X_4) ได้ร้อยละ 47.50 ที่เป็นเช่นนี้
อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะทั้ง 3 ด้าน ล้วนมีความสำคัญต่อประสิทธิผลโรงเรียน ซึ่งสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน
มีส่วนสำคัญโดยเฉพาะสมรรถนะการสื่อสารและการจูงใจ หากผู้บริหารสามารถใช้การสื่อสารที่ดีเพื่อจูงใจบุคลากร
ในการสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศภายในองค์กรให้เป็นหนึ่งเดียว สามารถชักจูง โน้มน้าว ให้ผู้อื่นเห็นด้วย อีกทั้ง
หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการบุคลากรให้ร่วมมือกันพองค์กรมุ่งสู่ผลสำเร็จ
ที่ตั้งไว้ มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่และนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนการบริหารให้ทันต่อการ
เปลี่ยนแปลงเนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและ
เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทกับการศึกษาอย่างมาก โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหาร
สถานศึกษา ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ
แนวคิดของธวัชชัย โพธิ์ใส (2568, สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องอาศัยความร่วมมือจากจากครูและบุคลากร
ในโรงเรียนในการมอบหมายหรือสั่งการประสานงานสื่อสารไปยังบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีหลากหลายช่วงวัยเป็นการ
เปลี่ยนวิธีการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามาช่วย เนื้อหาข้อมูลเดิมแต่เปลี่ยนวิธีการ
มีความรวดเร็ว ชัดเจน สะดวกและมีประสิทธิภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์และสร้างความร่วมมือในการทำงานกับบุคลากรใน
สถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์
ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 3 ด้าน คือ การสื่อสาร
และการจูงใจ (X_5) การทำงานเป็นทีม (X_2) และการบริหารองค์กรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (X_4) รวมกันพยากรณ์
ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 47.50 ดังนั้นผู้บริหาร
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ควรให้ความสำคัญต่อสมรรถนะของผู้บริหาร
สถานศึกษา ด้านดังกล่าว โดยสนับสนุน ส่งเสริมสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว เพื่อให้เกิดการพัฒนา
ต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การการบริหารงานงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล
และการบริหารงานวิชาการ จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร

โรงเรียน จึงควรดำเนินการกำหนดแนวนโยบายและแผนงานในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านนี้ให้มีความสำคัญสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในเขตอื่น ๆ ที่สังกัดหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อนำไปปรับใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร แสนสุข. (2564). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิศาชล นามสาย. (2562). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธรเขต 1. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 9(30), 243 – 251.
- ณัฐธีรา มีจันทร์. (2562). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วัชพงษ์ อัยวงศ์. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริณนาถ ทับทิมใส. (2563). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาที่พลิกผัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2560). หลักเกณฑ์ และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษาระดับกลาง.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ ฉัตรประยูร. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- หงษา วงศ์จำปา. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.